IN PRÆCLARISSIMVM

VLYSSEM ALDROVANDVM

AC EIVS

DE ARBORIBVS HISTORIAM

AB EXCELLENTISSIMO

OVIDIO MONTALBANO

Congeſtam, & elaboratam.

LAVRENTII LEGATI

Cremonenſis

Ε Ι Δ Ο Σ.

Bononiæ ex Typographia Ferroniana. 1668.

Superiorum permiſſu.

ILLVSTRISSIMIS DOMINIS
CAMILLO
MARCHIONI, ET SENATORI
PALÆOTO
Bononiæ ſeptimuûm Iuſtitiæ Vexillifero.

HERCVLI MARIO
COMITI ALDROVANDO
Teſtamentarijs Aldrouandici Muſæi Præfectis.

E*A eſt, Ampliſsimi Proceres, veſtra de Vlyſsis Aldrouandi gloriâ ſolicitudo, vt quicquid in eius venerationem pangitur, ad vos quoque ſpectet. Quod ideò de celeberrimo Viro, eiuſq; veſtrâ ſub tutelâ tum Muſeo, tum Dendrologia nuper à Cl. Montalbano edita in Græciam peregrinatus deprædicandum habui, vobis oblatum eſto. Græca Fides, non Græca Fides. Quare Latino vobis Animo credi velim*

Bononiâ x. Kal. Decembris MDCLXVII.

Addictiſſimus, & obſequentiſſimus

Laurentius Legatus.

Στροφὴ α.

ΤΩν ὑπ' ΑΣΤΕΡΙ ΚΥΚΝΩΝ,
Υπ' ΑΣΤΕΡΩΝ τε ΚΥΚΝΩ,
Ιεραρχέοντι πανταχῦ
Ευτυχὲς Βονωνία;
Αιμιλίας ὁπότ' ἦ θήσαυρος
Παλαιόπλυτος Ινδικῶν Μετάλλων,
Μεξίκυ γάζων, Αράβων τε κόγχων
Αλλος πλέιω σε φθεγγέτω:
Κλυτὸν ςρατηγοὺς ἄλλος ἀειδέτω,
Μάρτυρες ὡς Βόϊοι σοὺς εισ' ἐν ἄγχοισι βάσοι,
Ενθατε Κόσμος ὅλος ξιμερής.
Ενδοξον ἄλλος ὑπερφερέτω Συγκλησίαν.

Αντιςροφὴ α.

Οττι μητέρα λαμπραν
Ασω σε Αλδοβραύδυ,
Οβειδίυ τε παγκλεοῖν.
Ουχ ἐκείνων, ὦ πόλις,
Φέρτερον ἄλλ' ἀκμὴν προέδωκας.
Αμφω πρὸς ἀλλήλυς ὅμοιοι, εἴτε
Παντόφων ἦτον τάγω ἀρχιαξῶν
Εν γνωρίμῳ συνεδρίῳ.
Εἴτε φραδοῖτην δηθ' ἱερὴς ὅλης
Δόγματα τ̃ σοφίης ἐν σοὺς ὕψιςα λυκείοις.
Εἴτε γραπόντε βίβλυς, διδαχὴν
Δότων βέβαιον ἐυμάθεσιν ὑςέροις.

✱ 3 Επῳδ.

Επῳδὸς α.

Αλλ᾽ ὅτ᾽ ἄδηλος Οδυσσεὺς!
Μείων γνωστὸς Ομηρικός.
Ηττων ἄλλος πλαδεὶς:
Μάσσων ἐν᾽ ὄντων αἰτίαις ξυναθείς.
Μᾶλλον μὲν οὖν μέγιστος,
Πρὸς ὃν συνῆλθε πάντοθεν,
Ως ἀκολυθήσαντ᾽ ἀρεταῖ
Ανδρὸς, τῆς Φύσεως ποικίλα πράγματα,
Κοινὸν ἐξ αὐτοῦ μέχρι συντιθέντα
Κειμήλιον Κειμηλίων,

Στροφὴ β.

Τούτο δὴ καταλειπτὲν
Γερυσίᾳ σεβαστῇ,
Ισαῖος ὡς Οδυσσεΐ,
Φρυρέων Οβείδις
Αγλαότιμον ἔπιπλον ἀέξεις.
Τὸν Κοσπιαῖον οὗτω Φερδίνανδον
Δαψιλοῦς λειπόντα τ᾽ ἐς Αλδόβρανδει-
α ζηλόων ἀφειδίης,
Γνώρισμα φαιδρὰς τῆς φιλοδορίας
Πολλὸν ἔδως ἐν τοῖς πείραις φιλοπατρίδος ἀστοῦ.
Σπυδαῖον κοινοῦ διὸ σε,
Οὐ μόνον υἱὸν, ἀλλὰ πατὴρ ἔχει πατρίς.

Αντιςρ. β.

Ταῦτα μὲν πολυκλειτά.
Σαυτὸν δ' ἐπεὶ διδακτῶς
Σὰ πολλὰ συγγεγραμμένα
Εκδίδοντα σκέπτομαι
Τοῦνομ' ὑπ' ἀλλότριον, καὶ ἐπειδὴ
Τὴν δόξαν ἄλλων σῆς ὑπεὶρ ὁρίζῃ,
Γηθίων θεῖε πλέον Αλδοβραίδε
Πολυςόμῳ φήμῃ φέρειν
Οσ' ἐκφανίζεις τῶν περὶ Δενδρίων
Τέρπνα, τὰ πότμον ἀφαρπαξαθεὶς οὐκ ἐδυνάσθα-
το προσεπαγγελθέντα γράφειν;
Σε πότε ὑπερθαυμαςὸν εὐλέγω δεῖ.

Επῳδ. β.

Νῦν ΘΟΥΝΟΙΟ παριςά-
σθω, ςέρνε περιπορφύρε,
Σέπτη ζαδωρία:
Εςω τε τυρρήνοιο δαψιλέςε-
ρος αὐτὸς ἱπποτοῖο.
Χρυσωρυχεῖα πόσσ' ἔχει,
Κἂν ὑπέραντα, μὴ ἀρκείτω
Αὐτοῦ πρωτοθρόνῳ τῇ μεγαθυμίᾳ.
Δεξίων ἀνδρῶν μὲν ἔρυμα τακτὸν,
Εςω τε κῦδος ἄαπετον

Στροφ. γ.

Δενδρικῶν διὸ τούτων
Πόνων ἐπαξιώτε-
ρος ἦ. τί οὖν μεταξὺ νοῦ
Τὴν ἀθροίζει ἑστίαν,
Ἣν ἔμπα θήνει οὐδενὶ δωρεῖν,
Ἀεὶ τυχαῖον ἐστὶ παῖ ἐλευθε-
ρώτατος πόλλοις ἐπιδαψιλεύ-
εται; τὴν τύχην ἀλλοξίαν
Ἐπείδ' ἀναύξει τοῖσι τυχοῦσι, δεῖ
Παντρέπτοισιν ὑπὴ δωρήματα τοῖα τύχαισιν.
Ὅταν δόσιων αἰώνιον
Μνημεῖον ἐστίν, ἐστὶ δῶρα πλούσιμα.

Ἀντιστρ. γ.

Τιμιώτερον οὐθὲν
Φήμης, διδακτίκοισιν
Ἧς τις πόνοισι τυγχάνει.
Σέπτερος Μακηδόνος
Νοῦ μεγάλου διὸ τῆς σοφίης πρόμος,
Κεῖνος σταγείρας ξισμέγιστος ἀστός.
Σέπτερος τύφλος Κολοφωνίων φῶς,
Ὀδυσσέος, καὶ τῶν ἀγαθῶν,
Οὗς ἦδε; τοῖον τοὐνόματος σέλας,
Ὁπότε τις παρὰ τῶν γραφθέντων ἄξιος αὐτοῦ
Ἐκπέλει, προσκρίνειν ἄλλοις:
Γενναιότητος τοῦθ' ὅλης ὑπέρπεται.

Ἐπῳδ.

Επῳδ. γ.

Τοῦτο δράοντος, ἐπείδ' Αλ-
    δοβράνδοιο τὰ Δενδρικὰ
  Ποιεῖς, ἃ γέγραφας,
  Ὡς μαρτυρήσω τῶν μόθων ἑταῖρος,
  Βροτῶν, Ορειόλδικε,
  Τίς ἐστι συμφερτὸς σέο!
  Μηδεὶς, πλὴν Αλδόβρανδον
  Μείροντα σὺν σοῦ τοὐνόματος κλέος,
  Εἵνεκ' ἀλλήλων μὶν Ορειόλδικος,
  Σὺ δ' Αλδόβρανδος εὐδοκῇ.

Idem seruatis metris.

Strophe I.

SIDERE ò sub OLORVM,
Sub SIDERVMquè CYCNO
Vbique sacro Præside
Perbeata Felsina.
Æmiliæ cùm sis thesaurus
Per secla diues Indicis metallis,
Mexici gazis, Arabumquè conchis,
Te dicat alter nobilem,
Et alter armis concinat inclytam,
Vt testisgens Boia tuos excisa per agros,
Tota vbi Terra tripartita est:
Et gloriam Senatùs alter efferat.

Antistrophe I.

Splendidam Genitricem
Cantabo te *Aldobrandi*,
*Ouidij*què insignium:
Nil eis, ò Vrbs potens,
Iactasti præstantius vnquam.
Vterque par est alteri, Medentum,
Scù Duces ambo fuerint Sophorum
Doctissimo in Collegio.
Siue vniuersæ iam Sapientiæ
Dogmata prodiderint tua per celebrata
Seù condendo Libros, stabiles (Lycea,
Notas docendis posteris transmiserint.

Epo-

Epodus I.

Sed quis neſcit Vlyſſem?
Non tam notus Homericus.
Plus, quàm mari vagus,
Eſt, qui vagatus eſt quorumque cauſas
Scrutando, maximuſquè
Ad quem migrarunt vndique,
Ceù docto obſequioſa Viro,
Naturæ omnigenæ dædala pignora,
Vnde Muſæum Patriæ reſultat,
Muſæa cui prima inuident.

Strophe II.

Hoc ſed inde relictum
Senatui verendo,
Ceù par *Vlyſsis, Ouidi*,
Dum tueris, ipſius
A te creſcit clara ſupellex.
Tu *Coſpij* perinde *Ferdinandi*
Rebus augendis ab *Vlyſſe* lectis
Zelatus amplitudinem,
Frequens dediſti Magnificentiæ
Signũ, in conciues vel vbiq; operoſus amandos.
Publica tam curans ideò
Te plus Patrẽ, quàm filiũ Patriæ probas.

Anti-

Antiſtrophe II.

Hæc quidem inclyta multum.
Sed temet vt diſertè
Quæ lucubraſti plurima
Publicantem adrumino
Nomine non proprio; cumq; hinc tibi
Suprà tuam laus extera æſtimetur,
Et probes dij magis *Aldobrandi*
Famæ eloquenti ſubdere
Iucunda quotquot de Populo Arborum
Promis, quæ is nequijt ſublatus morte ra-
Scribere, quanquam promiſſa; (paci
Suprà modum te mirer ex tunc eſt opus.

Epod. II.

Nunc THVNI in medium aſtet,
THVNI murice fulgidi,
Auguſta Libera-
litas; & ipſe Mecœnate magno
Maior profuſius det.
Venæ, quot auri poſſidet,
Non hauſtæ, vix ſufficiant
Eius primithronæ munificentiæ.
Eruditorum columen, decuſquè
Sit inde vbique maximum.

Hinc

Strophe III.

Hinc & *Arboreorum*
Huiusmodi Leporum
Sit dignior; quid hinc ? Bona
Mentis ipse congeret,
Quæ tamen haud poterunt dono dari;
Eruntquè Casùs quæque consueuit
Plurimis dextrà dare liberali.
Dum proximi sic consulit
Sorti, necesse est sint Mediantia
Subdita Fortunæ, ad libitum quæ subdita
Gloria donandi siquidem (versat.
Non occidet, sed occidet quod est datum.

Antistrophe III.

Æstimatius est nil
Famà, pereruditis
Si parta sit laboribus.
Grande nunc Macedone
Maior propterea Sapientiæ
Dux, Ciuium ter maximus Stagiræ.
Clarior cœtus Colophonis ipso
Vlysse, quouis & Duce,
Quem panxit. Huic par nominis vt iubar
Pallade promeritus quisquã est, laudẽq; se-
Non sibi, sed confert alijs: (quentem
Generositate maius hoc est qualibet.

Epo-

Epod. III.

Qui præſtas, *Ouidi*, iſthæc,
Aldobrandica dum facis,
De Gente quæ Arborum
Tu lucubraſti, vt qui comes laborum
Fui, cuìque teſtor,
Quis conferendus eſt tibi?
Nemo, niſi eſt *Aldobrandus*,
Suum tibi qui participat decus,
Vndè *Montalbanus* is alter, & tu
Nouus *Aldobrandus* crederis.